

Τί ὅτι καὶ θρασύνεσθε; τί ὅτι τοσοῦτον ὑμῖν τῆς ἵππου τὸ ῥόθιον; ἐπὶ κακῶ τῶν ὑμετέρων κεφαλῶν ἐσπουδάκατε· ὡς ἰχθύες εἰς πάναγρον αὐθόρμητοι ἐμπεσεῖσθε, ὡς κύνες ἐφορμήσεσθε λέοντι· κἂν καταλάβητε, διασπαράξεσθε, κἂν ἐπιθήσεσθε, καταβληθήσεσθε, κἂν καταδιώξησθε, ἐκεῖνο τὸ παρ' Ὀμήρῳ κακὸν ἄμαχον τοῖς ἐχθροῖς καὶ πανταχόθεν ἀπόλε- 5 μον καταλήφεται· πρόσθεν ὡς λέων φοβήσεται τὸ πολέμιον βρυχησάμενος, ὅπισθεν ὡς δράκων ἐκπλήξει τοῖς ἀπὸ τῶν λόχων ἐλιγμοῖς καὶ κυκλώμασιν, τὰ δὲ μέσα πολὺ τὸ πῦρ τοῦ τῆς φάλαγγος ἀποπνεύσει στόματος.

Οὕτω σοι, ὦ βασιλεῦ, καὶ τὸ στρατηγικὸν εὐμήχανον καὶ τὸ εὐμήχανον 10 πολυμήχανον. ὑπὲρ τὸν Γρατιανόν σοι τὰ βέλη ἐψύχεται, ὑπὲρ τὸν Ὀροίσταν τὸν Πέρσην, τὸν ἀκοντιστὴν ἐκεῖνον τὸν εὖστοχον, πέτεται σοι τὸ 'δόρυ' ἐπίσκοπα καὶ ὡς 'παλάμησι μαίνεται'. τίς ποτε τὸ σὸν ἔγχος εἶδεν ἀναίμακτον; τίς ποτε τὴν δεξιὰν ἀπόλεμον; εἰ μὴ τὰ τῆς γραφῆς λέγεις δοράτια, εἰ μὴ τὴν ἐπὶ χρώμασιν δεξιάν, εἰ μὴ τὸν ὁμωνύμως βασιλέα καὶ 15 μαχητὴν, τὸν ἐν εἰκόσι τὸν ἐν σκιαῖς, ἐκεῖ σοι μονοноῦ τὰ ὄπλα αἰμάσσεται.

34 Ξίφος παρὰ Ῥωμαίοις ὁ Μάρκελλος καὶ θυρεὸς αὐθις ὁ Φάβιος· ὁ μὲν, ὅτι κατὰ στόμα τοῖς πολεμίοις ἐπήραττεν, ὁ δ' ἀσφαλέστερα στρατηγῶν καὶ τὸ παθεῖν φυλαττόμενος. εἶη δ' ἂν κακεῖνο θηριῶδες καὶ θράσος ἀλόγιστον, καὶ τοῦτο προφυλακὴ τις τὸ γενναῖον οὐκ ἔχουσα, εἴ γε μετὰ 20 τοῦ παθεῖν καὶ τὸ δρᾶσαι τι τοῖς ἐχθροῖς προσαφήρηται.

Σὺ δ' ἀλλὰ καὶ θρασύνη τὰ σκοπιμώτατα καὶ προφυλάττη τὰ καιριώτατα, καὶ δρᾶς ἀπάθητα καὶ στρατεύεις ἀνίκητα. πρὸς τὰς χεῖρας ἐγὼ σου παρείκασα, καθαρὸν ἐχούσας οὕτω τὸ δραστικὸν καὶ δίχα παιθήσεως· οἱ δ' ἄλλοι λέβητες ἂν εἶεν τὸ εἰκαζόμενον, οὐκ ὀλίγα πρότερον ὑπὸ τῶν δυσ- 25 μενῶν ἐκπυρούμενοι καὶ μόλις τὸ φλέγειν καὶ μετὰ πολλὰς τὰς προπαθήσεις ἐσύστερον κομιζόμενοι· ὅθεν ὑπὸ μὲν τῶν, εἰ τύχη, πολλάκις εἰς ἤτταν ἐξεπυρώθησαν, ἑτέροις δὲ τὴν πύρωσιν ἐφυλάξαντο· καὶ τοῖς μὲν ἐπέβαλον μαχιμώτερον, τοῖς δ' ἐπέθεντο μαλθακώτερον λίθοις ἀμαξιαίοις.

35 Ταρκόνιος τὴν πάλαι Ῥώμην ἀπέξεσε καὶ Τύλλιος ἐκεῖνος δύο λόφους | 30 425] τῇ πόλει προσέθηκε. σὺ δ' ἂν μοι δοκῆς ἐκεῖνα τὰ τοῦ Παιανιέως ἀυχήσειν παρὰ πολὺ δικαιότερα· «οὐ λίθοις ἐτείχισα τὴν ἐμὴν Ῥώμην οὐδὲ λόφοις ἐγώ, οὐδ' ἐπὶ τούτοις μέγιστον τῶν ἐμαντοῦ φρονῶ», ἀλλ' ὁ ἐμὸς τειχισμὸς ὄπλα καὶ βέλη καὶ ἵπποι, ὅλα ἔθνη βαλλόμενα καὶ ὑποκύπτοντα.